

# Naturskader og erstatning



EN FORBRUKERORIENTERING UTGITT AV

Norsk Naturskadepool  
og Landbruksdirektoratet

Denne brosjyren gir veiledning til forbrukere som har fått skader på sine eiendommer og eiendeler etter en naturulykke.

For mer utfyllende informasjon ta kontakt med ditt forsikringsselskap, eller når det gjelder erstatning fra staten, se nettsiden [www.natur-skadeordningen.no](http://www.natur-skadeordningen.no).



# Erstatning for naturskader

I Norge har vi en todelt erstatningsordning etter naturskader, og hvem som erstatter skaden, er avhengig av om objektet kan forsikres eller ikke.

Etter naturskadeforsikringsloven er bygninger og innbo som er forsikret mot brannskade også forsikret mot naturskade. Alle forsikrings-selskaper som tilbyr brannforsikring er medlemmer av Norsk Naturskadepool. Norsk Naturskadepool skal være kontaktleddet mellom forsikringsbransjen og myndighetene. Mer om Norsk Naturskadepool kan du lese på [www.naturskade.no](http://www.naturskade.no).

Ikke alle forsikrede objekter har dekning for naturskade gjennom denne ordningen. Dette gjelder f.eks. campingvogner, biler og båter. Blir slike gjenstander skadet i en naturhendelse må du ha tegnet kaskoforsikring for å kunne få erstatning fra ditt forsikrings-selskap.

Skader på eiendom som ikke kan forsikres ved en alminnelig forsikringsordning, kan erstattes gjennom den statlige naturskadeordningen hos Landbruksdirektoratet. Les mer på [www.naturskadeordningen.no](http://www.naturskadeordningen.no).

Etter både naturskadeerstatningsloven og naturskadeforsikringsloven er naturskade en skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Skader som skyldes lynnedslag, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde, isgang, dyr, insekter, bakterier, sopp, råte og liknende, er ikke naturulykker som gir krav på erstatning etter disse ordningene.

## PLIKT TIL Å AVVERGE SKADE

Du plikter selv å avverge eller begrense omfanget av skader. Du må sørge for nødvendig vedlikehold av eiendom og/eller eiendeler, slik at de ikke svekkes over tid, og dermed tåler mindre. Du bør tette igjen åpninger i bygninger eller flytte gjenstander opp i fra kjellere eller andre steder hvor de kan bli skadet når for eksempel flom eller stormflo truer. Er det meldt storm, er det viktig å sikre løse gjenstander. Blir ikke dette gjort, kan forsikringsselskapets eller Landbruksdirektoratets ansvar reduseres eller falle helt bort.

Det kan ytes erstatning for rimelige og nødvendige utlegg skadelidte har hatt til akutte tiltak for å avverge naturskaden, eller for å begrense skadens omfang. Dette kalles redningsomkostninger.

For mer informasjon, ta kontakt med forsikringsselskapet ditt, eller med Landbruksdirektoratet.

## AVKORTING

Hvis skaden helt eller delvis skyldes svak konstruksjon, dårlig vedlikehold eller manglende tilsyn, kan naturskadeerstatningen settes ned eller falle helt bort. Avkorting kan også være aktuelt hvis det tidligere har vært liknende skader på samme objekt.



## Naturskadedefinisjoner

### STORM

Det er storm når det er målt en vindhastighet på minimum 20.8 m/s i et vindkast.

### FLOM

Det er flom når vassdrag går utover sine bredder, eller når det dannes nye bekker etter kraftig regnvær eller snøsmelting. Vanninntrenging som følge av mye nedbør, uten at vannet kommer fra vassdrag, regnes ikke som naturskade.

### SKRED

Det er skred når jord, stein, leire eller snø, brått blir satt i bevegelse.

### STORMFLO

Det er stormflo når vannstanden på skadetidspunktet er målt til minst et nivå for 5 års gjentakintervall. Tabeller over gjentakintervaller finnes på [www.se.havnivå.no](http://www.se.havnivå.no).

Du kan lese mer om de ulike skadeårsakene og vilkår for erstatning på [www.naturskade.no](http://www.naturskade.no) eller [www.naturskadeordningen.no](http://www.naturskadeordningen.no)



# Forsikring

## FORSIKRINGER SOM DEKKER NATURSKADE

Ved forsikring av bygning og innbo/løsøre vil du også automatisk være dekket for naturskade (se definisjonene).

Når bolig eller fritidshus er forsikret omfattes også tomt inntil 5 dekar rundt den forsikrede boligen eller fritidshuset.

Gjenstander som campingvogn, motorvogn, biltilhenger, fly, skip og småbåt samt gjenstander i disse, omfattes ikke av naturskadeordningen, men dekkes eventuelt av ordinær forsikring.

Dersom du har fått en naturskade på forsikret eiendom og/eller løsøre, ta snarest kontakt med ditt forsikringselskap.

## DEKNING AV UTGIFTER

Når du må flytte ut av boligen pga. skade, dekkes nødvendige merutgifter til opphold utenfor hjemmet. Beløpet kan variere fra selskap til selskap. Utgiftene må avtales med forsikringselskapet på forhånd.

Får du informasjon om at hjemmet ditt kan bli skadet som følge av en naturulykke, plikter du å redde så mye som mulig. Medfører dette utgifter, ta kontakt med ditt forsikringselskap.

Du kan kreve erstatning for arbeid du har med rydding, rengjøring osv. etter skade. Ta kontakt med forsikringselskapet ditt for avtale.

## NÅR EN GJENSTAND SKADER EN ANNEN

Dersom en gjenstand fra naboens eiendom, for eksempel ved storm, gjør skade på din eiendom, kan du søke erstatning fra ditt forsikringselskap. Er det utvist uaktsomhet fra naboen, kan vedkommende komme i et erstatningsansvar ovenfor deg og/eller ditt forsikringselskap.

## ERSTATNINGSBEREGNING

Forsikringsoppgjøret skal dekke det økonomiske tapet du får som følge av naturskaden.

## UTBETALING

Erstatningen skal utbetales så snart selskapet har klarlagt sitt erstatningsansvar. Se forsikringsavtalen for bestemmelser om hvordan det økonomiske tapet beregnes og erstattes.

## EGENANDEL

Forsikringselskapenes egenandel ved naturskade er 8 000 kroner.

## BEHANDLINGSTID

Ved større naturhendelser, hvor mange er berørt, kan saksbehandling og reparasjon ta lengre tid enn normalt.



# Statens naturskadeordning

Den statlige naturskadeordningen forvaltes av Landbruksdirektoratet. Dersom det ikke finnes et vanlig forsikringstilbud for det som er skadet, kan du søke statlig naturskadeerstatning. Skade på jordbruksareal, veier som ligger utenfor de 5 dekar som kan dekkes av forsikring, broer og betongkaier, er eksempler på slike objekter.

Den statlige naturskadeerstatningen dekker reparasjon av det som er skadet, tilbake til samme standard som før skaden. Dette betyr at sikring mot nye skader, eller forbedring av standard, ikke dekkes. Dersom kostnader til reparasjon er større enn bruksverdien av det som er skadet, kan erstatningen avkortes eller nektes.

## HVA DEKKES OG HVA DEKKES IKKE?

Det er bare skader som direkte skyldes naturulykken som kan dekkes. Indirekte skader dekkes ikke. Skade på offentlig grunn /eiendom dekkes heller ikke.

Alle privatpersoner kan søke erstatning gjennom statens naturskadeordning. Organisasjoner, veilag, tomtefestere og selskap kan også søke.

## HVORDAN SØKER DU OM ERSTATNING FRA STATEN?

Når det har skjedd en skade på din eiendom, må du innen tre måneder fra skadetidspunktet søke om erstatning fra Landbruksdirektoratet. Gå inn på [www.naturskadeordningen.no](http://www.naturskadeordningen.no), hvor du kan logge deg inn på elektronisk søknadsskjema ved bruk av MinId eller BankId.

For at søknaden din skal kunne behandles, må du selv dokumentere skaden. Dette betyr at

du må legge ved bilder/video av skadene, og beskrive skadestedet og hendelsen som forårsaket skaden. Du må også legge ved kart over eiendommen, og merke tydelig hvor skaden er, og eventuelt hvor vannet kom fra.

## EGENOPPGAVE ELLER ANBUD

Dersom du tror at reparasjon av skaden vil koste mindre enn 50 000 kroner, kan du selv velge om du vil hente inn og legge ved takst, anbud, eller liknende. Du må sende inn egenoppgave med fakturaer og beskrivelser av reparasjonene som skal gjøres. Hvis reparasjonen vil koste mer enn 50 000 kroner, må du innhente ett anbud fra en entreprenør i tillegg til dokumentasjonen som nevnt over. Dersom reparasjonen vil koste mer enn 200 000 kroner, må du innhente to anbud fra ulike entreprenører. Du kan innhente takst fra takstmann i stedet for anbud, men kostnader til dette dekkes ikke.

All dokumentasjonen skal legges ved søknaden din når du sender den inn til Landbruksdirektoratet. Normal behandlingstid er 3 måneder.

## EGENANDEL

Egenandelen er 30 prosent av de første 100 000 kronene, og 15 prosent av den delen som overstiger 100 000 kroner.

## UTBETALING

Fra vedtaket er mottatt, har du tre år på å gjenopprette/reparere skaden din. Når Landbruksdirektoratet mottar dokumentasjon på at skaden er reparert, utbetaler vi den erstatningen som er vedtatt.



## Klagemuligheter

### FORSIKRING

#### Forsikringsselskapenes interne klageordninger

Mange selskaper har interne klageordninger som kan vurdere avgjørelser på nytt, før saken eventuelt klages inn for Klagenemnda. Mange saker løses i slike klageorganer.

Klagenemnda for statens naturskadeordning behandler klager på vedtak fra forsikringsselskapene. Du kan klage til nemnda dersom det er tvil om skaden skyldes en naturskade, eller om du er uenig i avkortninger forsikringsselskapet har gjort. Skal du klage videre på Klagenemndas avgjørelse, må du reise søksmål for domstolene. Dette må gjøres innen seks måneder etter at Klagenemndas vedtak er mottatt.

### STATENS NATURSKADEORDNING

#### Klagenemnda

Har du fått avslag på eller avkorting av din søknad om naturskadeerstatning, kan du klage på vedtaket til Klagenemnda. Klagen må sendes til Klagenemnda innen tre uker etter at du mottok vedtaket fra Landbruksdirektoratet.

Skal du klage videre på Klagenemndas avgjørelse, må du reise søksmål for domstolene. Dette må gjøres innen tre måneder etter at Klagenemndas vedtak er mottatt.



## Adresser

---



**Norsk Naturskadepool**  
Norwegian Natural Perils Pool

### **Norsk Naturskadepool**

Hansteens gt 2  
Postboks 2529  
0202 Oslo

Tlf. 23 28 42 00  
E-post: [pool@finansnorge.no](mailto:pool@finansnorge.no)  
[www.naturskade.no](http://www.naturskade.no)



**Landbruksdirektoratet**  
Eanandoallojirektoráhtta

### **Landbruksdirektoratet og Klagenemnda**

c/o **Landbruksdirektoratet**  
Postboks 8140 Dep  
0033 Oslo.

Tlf. 78 60 60 00  
[www.naturskadeordningen.no](http://www.naturskadeordningen.no)

Design: Itera Gazette  
Foto: © Scanpix